

NGUYỄN THU MAI *

KHOA LUẬN CỬ NHÂN VĂN HÓA

* KHÓA: 2010 - 2014

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ NGHỆ THUẬT

NGUYỄN THU MAI

**TÌM HIỂU CÁC GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT TRONG CÁC TÁC
 PHẨM ÂM NHẠC VIẾT VỀ TRƯỜNG SƠN CỦA NHẠC SĨ
 ĐÀO HỮU THI**

KHOÁ LUẬN ĐẠI HỌC
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: TH.S HOÀNG BÍCH HÀ

HÀ NỘI - 2014

LỜI CẢM ƠN

Bốn năm đại học trôi qua thật nhanh, em đã được các thầy cô giáo truyền đạt không chỉ kiến thức mà còn nhiều kĩ năng khác, giúp em tự tin vững bước trên con đường tương lai sắp đến. Trong quá trình học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn, em đã nhận được sự động viên, giúp đỡ tận tình, tạo điều kiện thuận lợi của nhà trường và nhiều thầy giáo, cô giáo.

Em xin chân thành cảm ơn: các thầy cô giáo khoa Quản lý văn hóa Nghệ thuật trường Đại học Văn hóa Hà Nội, các cán bộ Thư viện tại: Trường Đại học Văn hóa, thư viện Quốc gia, Thư viện Nhạc Viện Hà Nội đã giúp em có đủ tư liệu để hoàn thành luận văn.

Đặc biệt, em xin chân thành bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến cô giáo, thạc sĩ Hoàng Bích Hà – người hướng dẫn khoa học, đã tận tâm hướng dẫn, bồi dưỡng kiến thức và trực tiếp giúp đỡ em hoàn thành luận văn nay.

Qua đây em cũng xin chân thành cảm ơn tới nhạc sỹ Đào Hữu Thi đã giúp đỡ em rất nhiều trong suốt quá trình làm khóa luận.

Mặc dù có nhiều cố gắng trong quá trình thực hiện, song luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, khuyết điểm. Em kính mong nhận được những lời chỉ dẫn, góp ý của các thầy giáo, cô giáo, ý kiến trao đổi của các bạn để luận văn được hoàn thiện hơn.

Em xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 10 tháng 05 năm 2014

Sinh viên thực hiện

Nguyễn Thu Mai

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU.....	1
Chương 1: CUỘC CHIẾN ĐẤU BẢO VỆ TỔ QUỐC CỦA NHÂN DÂN VIỆT NAM GIAI ĐOẠN 1954-1975	8
1.1. Cuộc chiến đấu bảo vệ Tổ quốc của nhân dân Việt Nam giai đoạn 1954-1975	8
1.2. Con đường Trường Sơn – những dấu chân huyền thoại.....	16
1.2.1. Đường Trường Sơn – Đường mòn Hồ Chí Minh	16
1.2.2. Cuộc chiến đấu anh dũng của bộ đội và thanh niên xung phong mở đường.....	18
1.3. Những tác phẩm văn hóa nghệ thuật viết về con đường Trường Sơn huyết mạch.....	21
Chương 2: GIÁ TRỊ NGHỆ THUẬT TRONG NHỮNG TÁC PHẨM ÂM NHẠC VIẾT VỀ TRƯỜNG SƠN CỦA NHẠC SỸ ĐÀO HỮU THI.....	24
2.1. Khái quát thân thế và sự nghiệp âm nhạc của nhạc sỹ Đào Hữu Thi.....	24
2.1.1. Đôi nét về nhạc sỹ Đào Hữu Thi.....	24
2.1.2. Sự nghiệp sáng tác của nhạc sỹ Đào Hữu Thi.....	26
2.1.2.1. Những tác phẩm âm nhạc của nhạc sỹ Đào Hữu Thi.....	26
2.1.2.2. Những tác phẩm khí nhạc, ca khúc, hợp xướng tiêu biểu.....	28
2.1.2.3. Biên soạn và xuất bản các tập nhạc.....	29
2.1.2.4. Các giải thưởng âm nhạc	30
2.2. Những giá trị nghệ thuật trong các tác phẩm âm nhạc viết về Trường Sơn của nhạc sỹ Đào Hữu Thi.....	31
2.2.1. Giá trị lịch sử.....	31
2.2.2. Giá trị về nghệ thuật âm nhạc	33
2.2.2.1. Cấu trúc âm nhạc.....	33
2.2.2.2. Giá trị về giai điệu	37

2.2.2.3 Giá trị về lời ca.....	53
2.2.3. Giá trị nhân văn.....	63
2.2.4 Kết nối đồng đội.....	65
Chương 3: NHỮNG Suy Nghĩ và Hành Động của Tuổi Trẻ Ngày Nay với Những Âm Hưởng Mang Tên Trường Sơn	68
3.1 Âm nhạc Trường Sơn vẫn luôn trong lòng tuổi trẻ Việt Nam.....	68
3.2 Những phản hồi tiêu cực của tuổi trẻ thời nay	70
KẾT LUẬN	77
TÀI LIỆU THAM KHẢO	79
PHỤ LỤC	80

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Ngay khi bước vào giảng đường trường Đại học Văn hóa Hà Nội, tôi đã được nghe các thầy cô giáo trong trường, các anh chị khóa trên kể về Thầy. Là một người thầy giáo tâm huyết với nghề – một người nhạc sỹ đã cống hiến cả cuộc đời mình vì nghệ thuật. Thầy là nhạc sỹ Đào Hữu Thi. Thầy đã dìu dắt không biết bao thế hệ trẻ chúng tôi nối tiếp con đường nghệ thuật. Không chỉ đối với tôi mà những ai đã được nghe kể về Thầy hay được nghe Thầy giảng bài đều yêu quý và kính nể người Thầy giáo nay.

Nhạc sỹ Đào Hữu Thi nổi tiếng với tên gọi “nhạc sỹ của Trường Sơn”. Ông đã sáng tác rất nhiều tác phẩm âm nhạc viết về đề tài Trường Sơn. Ông đã trở thành một nhân chứng sống của lịch sử, của chiến tranh xây dựng và bảo vệ con đường Trường Sơn huyết mạch. Ông đã từng tham gia chiến đấu, nếm trải trăm ngàn khó khăn, gian khổ, thiếu thốn nơi chiến trường cũng như cảm nhận được sự áp áp của tình người, tình đồng đội, cảm nhận sự ác liệt của chiến tranh và những đau thương, mất mát.

Thời gian càng trôi thì ký ức lại tràn về ào ạt với nỗi nhớ da diết và sự xót thương khắc khoải. Để rồi những tình cảm đó trào dâng thành những dòng nhạc nóng hổi, chất chứa bao nỗi niềm. Nhạc sỹ Đào Hữu Thi đã kể về chiến tranh, về những con người đã hi sinh, về những cô gái trẻ mãi mãi không bao giờ trở lại cho tôi nghe. Xuất phát từ nhu cầu muốn tìm hiểu ca khúc của Thầy, vì vậy tôi đã quyết định chọn đề tài: “Tìm hiểu các giá trị nghệ thuật trong những ca khúc viết về Trường Sơn của nhạc sỹ Đào Hữu Thi” để làm khóa luận cử nhân chuyên ngành Âm nhạc, khoa Quản lý Văn hóa nghệ thuật.

2. Đối tượng nghiên cứu

Giá trị nghệ thuật trong các ca khúc viết về Trường Sơn của nhạc sỹ Đào Hữu Thi.

3. Phạm vi nghiên cứu

Các ca khúc viết về Trường Sơn được người viết chọn lọc.

4. Mục đích của đề tài

- Hệ thống lại các ca khúc Trường Sơn của nhạc sỹ Đào Hữu Thi
- Tập hợp những ca khúc viết về Trường Sơn có giá trị nghệ thuật tiêu biểu của nhạc sỹ.
- Làm sáng tỏ những thủ pháp sáng tác qua các tác phẩm tiêu biểu viết về Trường Sơn của nhạc sỹ.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Sử dụng âm nhạc học để so sánh, phân tích lời ca và chất liệu âm nhạc.
- Sử dụng phương pháp phỏng vấn nhằm tạo cho bài viết sống động chân thực
- Người viết còn thu thập tài liệu, thông tin và sử dụng các phương pháp phân tích, so sánh để hỗ trợ cho việc làm rõ nhiệm vụ của đề tài.

6. Bố cục

Ngoài phần mở đầu và kết luận, tài liệu tham khảo, phụ lục, khóa luận gồm 3 chương:

Chương 1: Cuộc chiến đấu bảo vệ Tổ quốc của nhân dân Việt Nam giai đoạn 1954 - 1975

Chương 2: Giá trị nghệ thuật trong những tác phẩm âm nhạc viết về Trường Sơn của nhạc sỹ Đào Hữu Thi

Chương 3: Những suy nghĩ và hành động của tuổi trẻ ngày nay với những âm hưởng mang tên Trường Sơn

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bài ca Trường Sơn (1999).
2. Phạm Văn Đồng (1983), *Tổ quốc ta, nhân dân, sự nghiệp ta và người nghệ sỹ*, Nxb Văn học, H.
3. Đại cương lịch sử Việt Nam! Tập 3, Nxb Giáo dục (1999).
4. Hà Huy Giáp (1969), *Về tính dân tộc trong âm nhạc Việt Nam*.
5. H Xuân Hồng (1997), *Hồi ức 50 năm âm nhạc cách mạng Miền Nam*, Nxb Văn nghệ – Tp. Hồ Chí Minh.
6. Hát mãi với Trường Sơn (2001).
7. Ký ức Trường Sơn, Nxb Âm nhạc (2001).
8. Thụy Lan, *Lược sử âm nhạc Việt Nam*, Nhạc viện Hà Nội, Nxb Âm nhạc, H.
9. Một số văn kiện của Đảng về chống Mỹ cứu nước. Tập 1(1954 – 1965), Nxb Sự thật, H, (1985).
10. Nguyễn Thị Nhung (1994), *Hình thức âm nhạc*, Nxb Âm nhạc, H.
11. Tổng cục thống kê – Ba mươi lăm năm nước Việt Nam dân chủ cộng hòa, Nxb Sự thật, H, (1978).
12. Trường Sơn - những dấu chân huyền thoại (2007).